

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	--	---	--	--

A baja – bátaszéki vasút megnyitása.

Baja, 1909. augusztus 27.

Tegnap számunkban jeleztük, hogy tegnap délután adta át Horváth Károly vasuti és hajózási főfelügyelő-helyettes a miniszter képviseletében a vasutat a forgalomnak, miután a műtanrendőri bejárás alkalmával a forgalomba hozás ellen semmiféle kifogás nem tétetett. Igaza volt egyik laptársunknak, hogy a megnyitás nem történt nagy ünnepséggel, mint említék a minisztert Horváth Károly kir. tanácsos képviselte; a vasutakat Ofner üzletvezető-helyettes, ezenkívül itt voltak Pestvármegye, Bács-bodrogvármegye és Tolnavármegye küldöttei, mely utóbbit Simoncsits Elemér alispán képviselte. A nagyállású urak közül egyedül a mi főispánunk tartotta érdemesnek, hogy Fenyőházról Bajára eljöjjön kedves anyjával, a ne-jével és ennek édes anyjával. Ez a hölgycsoport volt egyedüli disze a megnyitásnak.

Nem azért rekriminálunk mi a nagyfejük távolmaradása felett, mintha mi minden áron őket látni akartuk volna, hanem azért, mivel még az ilyen apró külsőségekből is látszik, hogy minket bajaiakat irtózatosan elhanyagolnak. A műtanrendőri bejárás alkalmával nem lehet előhozakodni a tarifakérdéssel, hogy nem vagyunk szomszédos forgalom, de privátim meg lehetett volna mondani ezt is, meg sok mást.

A formai része a műtanrendőri bejárásnak az volt, hogy Horváth Károly a miniszter nevében a bajai vasuti indóház II. osztályu várótermében üdvözölte és megalakítottnak jelentette ki a bizottságot. Ezután vonatra ültek a bajaiak és a vidéki fentemlített megyék kiküldöttei vagy 70-en és átutaztak Bátaszékre az őrházaknál, állomásoknál és hidnál megállva. Bátaszéken Simoncsits Elemér alispán üdvözölte a miniszteri kiküldöttet szép szavakkal, ki azt megköszönte egyszersmind kijelentette, hogy ma délután a vasutat a forgalomnak átadja. Ezután ismét vonatra ültek és Bajára megérkezve dr. Ambrozovics Lajos főispán érdekes, rögtönzött, talpraesett beszédében üdvö-

zölte a miniszteri kiküldöttet és méltatta a pillanat jelentőségét, a melyre a miniszteri kiküldött is egy hosszabb beszédben válaszolt. Ekkor már fél kettőre járt az idő és mindannyian a „Nemzeti Szállodába“ hajtottak, hol bankett volt és a jegyzőkönyv aláíratott. Minthogy a forgalombahozatal ellen senkinek kifogása nem volt, a kívánságok előterjesztésére hívta fel a bizottságot, mire Simoncsits Elemér Tolnavármegye alispánjának volt egy óhaja.

Felelős szerkesztőnknek is volt két óhaja a város részére, minthogy azonban csak egymaga maradt ott, kinek a közig. bizottságtól nem volt hivatala és miután dr. Hegedűs Aladár polgármestert és Sztankovits műszaki tanácsost meggyőzték a miniszteri kiküldött és a vasutiak, hogy így van jól amint van és azután ezek az urak ezt belátták, ennek folytán lapunk felelős szerkesztője a jegyzőkönyvhöz egészben az alábbi nyilatkozatot volt kénytelen adni:

„NYILATKOZAT“.

Mély tisztelettel alulírott Baja város közigazgatásának tagja az 1909. évi augusztus hó 26 án megtartott műtanrendőri bejárásra vonatkozólag az alábbi alázatos megjegyzéseket teszem.

Szerény nézetem szerint az egész pályatest közbiztonsága Bajától a bátaszéki töltésig veszélyeztetve van, továbbá a bajai vasuti hid nincs kellő őrizet alatt. A magam részéről, mint a közigazgatási bizottság kiküldött tagja az erkölcsi felelősséget nem vállalom és annak következményeiért mindazokat, kiknek e kérdésbeni intézkedés hatáskörükben áll, felelőssé teszem.

Nevezetesen a bajai Dunahidnak bajai oldalán nincs őrház. Ezen hid őrizete a tulsó oldalon levő örre van bizva. Már pedig eltekintve attól, hogy egy ör éjjel-nappal ezen hidra fizikai okokból sem képes figyelni, oly elhagyott helyen, a Duna közepén nincs közlekedés, nincs forgalom, a közönség sem vigyázhat, úgy, hogy a hid a szó szoros értelmében teljesen őrizetlen állapotban van.

Végül a hidtól Baja városa felé 150 méternyi hosszúságban a terület nem tartozik Baja törvényhatósági joggal felruházott városhoz, hanem Pestvár-

megyéhez és pedig a kiskőrösi szolgabírói járáshoz. Már most bármily közigazgatási intézkedés forogna fenn, csak a kiskőrösi szolgabírótság van hivatva intézkedni. Ezen fonák állapot egybevetve a hid majdnem őrizetlen voltával, előreveti árnyékát a jövő eseményeinek s mélyen sajnálom, hogy csekély egyéniségem kénytelen álláspontját egyedül fenntartani, mert abban a szerény nézetben vagyok, hogy kötelességünk preventív intézkedéseket tenni a baj megelőzésére s ha mégis bekövetkeznék szerencsétlenség, úgy lelkiismeretünk nyugodt és bátran várjuk Isten s ember előtt a vizsgálat eredményét.

Szerény nézetem szerint továbbá Bajától a bátaszéki védgátakig nincsen meg a vasuton utazó közönségnek személy és vagyonbiztonsága. Nevezetesen ezen 9 kilométernyi területen csupán a vasuti töltés képviseli a külteret. A többi ártér telve bozóttal, fákkal, fatörzsekkel. Egy uradalomnak teljesen használaton kívül álló területe, mely állatok és emberek búvóhelyét képezi. Alacsony vizállás mellett csak gyalogosan hozzáférhető. magas vizállás mellett talán csolnakon sem, a sok kiálló, kivágott és élő fatörzsek, bozótok miatt. Nem vagyok műszaki szakértő s így nem tudom micsoda műszaki intézkedések szükségesek ezen bajok szanálására, de ez így nem maradhat, egy vasuti vonal, mely az ország jó részét, de a külföldet is a tengerrel összeköti, közbiztonság szempontjából kifogástalannak, elsőrangúnak kell lennie. Hegyláncokra is vezetnek vasutat, de az nem oly hozzáférhető s ott meg vannak a kellő óvintézkedések. Itt egy szarvasfalka éjjel felfordíthatja a vonatot, nem is kellenek hozzá rossz emberek.

Ezenkívül ezen a 9 km.-nyi területen baleset esetén pláne árviz időben a mentési és segítési munkálatok majdnem lehetetlenek. Hiába közelít meg Bajáról vagy Bátaszékről a színhelyet, ott nincs hely a mozgásra sem, tehát oly berendezésről, oly eszközökről kell gondoskodni, melyek azt szükségtelessé, vagy nélkülözhetővé teszik.

Bízom a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi kormány bölcsességében, hogy ezen tények megállapítása és a

megfelelő intézkedések céljából sürgősen fog intézkedni.

Kelt Baján, 1909. aug. 26 án.

Ezen nyilatkozatot kommentár nélkül közöljük. Csak azt jegyezzük meg, hogy pártunk elnöke Drescher Gyula szintén magáévá tette a nyilatkozatban foglaltakat s bár az utat Bátaszékig és vissza megtette, a jegyzőkönyv aláírásánál elfoglaltsága miatt jelen nem lehetett.

A banketten, mint már ilyenkor szokásos, főispánunk, a miniszteri kiküldött, Ofner üzletvezető helyettes, Simoncsits alispán, dr. Hegedűs Aladár kir. tan., polgármester mondtak felköszöntőket, ünnepelve a kormányt és mindazon tényezőket, amelyek a megnyitást lehetővé tették.

Ehhez az ünnepséghez és lelkesedéshez mi is szerény támogatásunkkal hozzájárulunk, de csak a megépítés és forgalombahozás tényéhez, de telve van szívünk keserűséggel amiatt, hogy mi bajaiak tarifával, menetrenddel, építkezésekkel utolsó helyen vagyunk, még a hidra egy rongyos bakterházért is hiába könyörögtünk.

Bármennyire vagyunk a kereskedelmiügyi miniszternek, úgyszintén pártelnökünknek hívei, ezen kérdést nem ismeri, rosszul intézkednek az ő nevében, de reméljük, hogy meg fogjuk találni az utat, mely hozzá vezet s ő fogja a mi sérelmeinket orvosolni.

Iskolamulasztások

Baja, 1909. augusztus 27.

Az iskolamulasztások — bármilyen esetből kifolyólag történjenek is azok — bizonyos, hogy a tanítás eredményére káros hatással vannak. Az iskolamulasztásnak többféle oka van. És pedig: betegség, családi ünnepély, gyász, vagy a szülők betegsége folytán, amikor a tanköteles gyermek nélkülözhetlenné válik a családra. Az itt felsorolt esetekben, ha a gyermek távol marad is az iskolából — bár mulasztást követ el — mulasztásai a törvény értelmében igazoltaknak veendőek. A tapasztalat bizonyosága szerint még olyan iskolamulasztások is vannak, amelyek a szülők kenyérkeresetével, szegénységével és nemtörődömségével, az iskolakerüléssel vannak kapcsolatban. Ez utóbbiak már nemcsak az előmenetelre, hanem az egészségre és az erkölcsre is káros hatásuk. Vegyük sorba a különböző iskolamulasztásokat és lássuk, hogy mi azoknak a következménye.

Nagyon sok szülő már a beiratás körül követ el csaknem helyrehozhatatlan mulasztást azzal, hogy gyermekét nem a rendes időben, hanem hetekkel, sokszor hónapokkal később iratja be az iskolába. Hogy mennyire káros ez a mulasztás nemcsak az egyesek, de sőt az egész osztály előmenetelére is, azt mi tanítók tudjuk legjobban, akik látjuk a különbséget a rendes időben és a később beiratkozott tanulók között. Az ilyenek megnehezítik a tanító munkáját, a továbbépítést, mert nem ismételték át az elmúlt év tananyagát. S ha számuk nagy — nehogy visszamaradjanak — a tanító kénytelen a munkáját újra kezdeni és munkájukban megállítani azokat is, akik rendes időben iratkoztak az iskolába. Nem is a téglásokat értem, akiket kenyérkeresetük tart vissza sokszor késő őszig, míg gyermekeiket beiskolázzák, hanem azokat, akik állandóan itt vannak, módjukban lenne ezt megtenni és még sem teszik meg, — sajnos — sokszor a hatóság beavatkozása nélkül.

Sokan a téli évszakban követnek el pótolhatatlan mulasztásokat. Ezeknek legnagyobb része azért marad távol, mert a szülők szegénységük miatt képtelenek gyermekeiket felruházni.

Arról, hogy sok szülő ott keresi kenyerét, ahol iskola nincs, hol gyermekei az életben legszükségesebbeket elsajátítanák — nem tehet senki. De az utóbbi időben sűrűn tapasztaltuk, nemcsak az iméltő, hanem a mindennapi iskolában is azt, hogy a szülők gyermekeiket napszámba küldik. Rendszerint a szülők gondoskodnak gyermekeikről. Csak nagyon ritka esetben tapasztalható, hogy a nagy családot a szülők napi keresetükből eltartani képtelenek, csak itt-ott akad a 10—14 éves korban oly érettséggel bíró gyermek, aki szülői szegénységét, helyzetét felismerve, munkájával rajtuk könnyíteni törekszik. Ebben a korban legtöbbször a rosszra való hajlandóság, nem a munkakedv viszi a gyermeket arra, hogy az iskolát elhagyja, és napszámba járjon, mert aki dolgozni, munkálkodni vágyik, azt megteheti az iskolában is. Sok szülő e tekintetben félreismeri gyermekét, felül neki, aminek rendesen keserű csalódás, erkölcsi és testi hanyatlás a következménye.

Ugyanis a gyermek kezdetben talán egész heti keresetét átadja szülőinek, később és fokozatosan, amint rosszra való hajlamai erősödnek, rossz szokásai gyarapodnak és azok rabjává lesz, mindig több pénzt tart vissza keresetéből, míg végre a szerzett pénz átadását egészen megtagadja. S mit tesz a pénzzel? Tilos dolgokat űz, (dohányzás, pénzezés, korcsmázás, kártyázás, stb.) amelyek úgy erkölcsileg, mint testileg teljesen tönkreteszik. A napszámos gyermek a neki tilos dolgokat a megtorlás következménye nélkül űzheti, mert ha felfogadó gazdája kifogásolja, egyszerűen elhagyja és ott áll munkába, ahol

rossz szokásainak kénye-kedve szerint hódolhat.

Valaki azt kérdezhetné tőlem, hogy: a külső iparágak tanoncai is ki vannak téve e veszedelemnek? Nincsenek, mert egészen más a viszony az iparos és a tanonc, a felfogadó és a napszámos között. A iparostanonc függ a gazdájától, akihez szerződés köti, s akinek feltétlen engedelmisséggel tartozik. Egészségi szempontból már csak azért is kifogásolható, ha a szülők gyermekeiket napszámba küldik, mert gyermekeiket túlságosan kihasználják, nem úgy, mint az iparostanoncot a gazdája, aki a túlterheléstől bizonyára jobban megóvja, mint a felfogadó a napszámot, aki ma itt, holnap ott dolgozik.

Bűnt követ el tehát a szülő, ha gyermekét napszámba küldi, nemcsak a törvény ellen, hanem a saját gyermekével szemben is, mert testi és szellemi fejlődésében megakadályozza.

Mint látjuk, a legtöbb mulasztás a szülők tudtával és beleegyezésével történik. Ritkábban tapasztalható, hogy egyesek az iskolát kerülik, de ez már nagyobb baj, s ha sokszor megtörténik, azért részben a szülő is okozható. Minden szülő legjobban ismeri a maga gyermekét. Ha tudja, hogy gyermekének valami rosszra van hajlama, vagy rossz szokásai vannak, ne mulassza el többször kérdezősködni, hogy volt-e az iskolában. Az ilyen gyermek nemcsak azért kerüli el az iskolát, mert nem szeret tanulni, hanem azért is, hogy rossz szokásait űzhesse. Csak hogy ehhez legtöbbször pénz kell és erre legalkalmasabb a tanítási idő. A pénzt rendszeren a vasut- és hajóállomáson az utasoktól és a baromfi piacon szerzik.

Ne mulasszák el a szülők gyermekeiket az ilyen pénzszerzésektől eltiltani még akkor is, ha azok a tanítási időn kívül történnek, mert ezáltal csak alkalmat és eszközt szolgáltatnak a rossz szokások megrögzítésére.

Az iskola év kezdete előtt nagyon alkalmasnak tartjuk a szülőket felkérni arra, hogy szíveleljék meg az itt elmondottakat, mindennapi és ismétlő tanköteles gyermekeiknek pontos időben való beiskolázását és rendes iskolalátogatását lehetővé tenni, legfőbb kötelességüknek ismerjék, ne csak azért, mert azt a törvény parancsolja, hanem azért is, hogy gyermekeik az életben legszükségesebbeket elsajátíthassák és megóvassanak azon hátrányoktól és veszedelmektől, amelyek az iskolamulasztással járnak.

Nádas Lajos.

Telefonhírek.

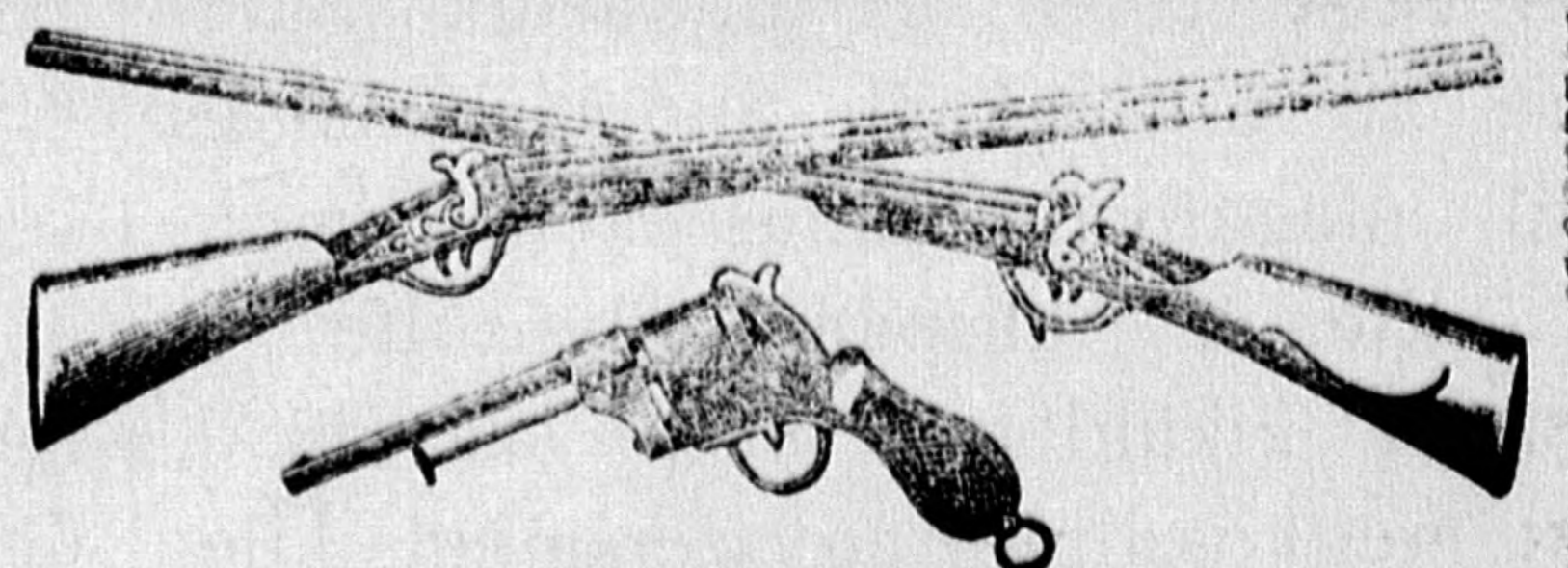
Budapest, 1909. augusztus 27.

Wekerle a királynál.

Tudositónk telefonjelentése szerint az a hír, hogy a király közvetlenül Ischlből való elutazása előtt fogadni fogja Wekerle Sándor miniszterelnököt —

Kitünő minőségű

vadászfegyverek, flóbertpuskák és revolverek

a kül- és belföld legjelesebb gyáraiból, pontosan szabályozva, minden cső a hivatalos próbabélyeggel ellátva és belőve. Mindennemű vadászeszközök és felszerelések nagy választékban és igen jutányos áron kaphatók:

Drescher Gyula kereskedésében Baján.

megfelel a valóságnak s ehez a hirhez még ama értesítést fűzhetjük, hogy a miniszterelnök a mai politikai helyzetnek teljesen megfelelő reális kibontakozási tervet fog ő felsége elé terjeszteni.

Kossuth az angol királynál.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter Edward angol király egyenes meghívására Marienbadba utazik s részt vesz a miniszter tiszteletére adandó lunch-on.

Zeppelin újabb kudarca.

Zeppelin gróf, mint nekünk telefonálják ma Friedrichshafenben újból felszállt, azonban a kedvezőtlen, szeles idő folytán nem folytathatta az útját az előre megállapított terv szerint, hanem hamarosan vissza kellett fordulnia.

SZÍNHÁZ.

Garmen.

Baja, 1909 augusztus 26.

Bizet örökszép operája ment tegnap este közepesen telt ház előtt. Szomorúan kell ezt konstatálnunk, mert az igazgatóság áldozatkészsége és ambíciója több pártolást érdemelne különösen akkor, mikor egy városunkban még elő nem adott operát nyújt.

Az előadásról szólva elsősorban a karmestert kell kiemelnünk. Az ő lelkes és precíz dirigálása valósággal vitte a darabot és a kis karral igazán emberfeletti munkát végzett.

Carment *Csanádi* Irma adta sok igyekezettel, de gyenge organuma sok helyen nem volt képes a szereppel megküzdeni. A habanerát szépen énekelte, aminthogy általában hangja az alsó regiszterben lágy és bársonyos. Am a negyedik felvonás cirkusz jelenetében már hangja elgyengült. Az alakításról csak annyit, hogy az ő Carmenje nem volt az a szilaj, féktelen temperamentum, amilyennek Carmennek lenni kell.

Don Josét Barna énekelte csengő szép hangon, csak az volt a baj, hogy maszkjával egy helybeli zsidárusnak csinált önkénytelen reklámot.

Micaelát *Kaposi* Józsa énekelte igaz gyönyörűségére zekedvelőnek és laikusnak egyaránt. Az ő éneke, tökéletes szövegkiejtése felül áll minden kritikán és feltétlen elismerést érdemel.

Heti műsor:

Szombaton: Gretchen. Bohóság.

Vasárnap d. u.: Náni. Eredeti népszimű.

Este: Goldstein Számi. Bohózat.

NAPIHIREK.

Házfőnök változás történt a bajai Szent-Ferencrendű zárdában. P. Martinov Fortunata 8 év óta Baján közszeretben álló házfőnök áthelyezése folytán a bajai ház főnöke P. Pesli Emmanuel thed. tanár lett.

Halál az országúton. Tegnap délután holtan vitték haza Gulácsy Istvánt, a gróf Chotek-féle futaki uradalom fiatal tisztartóját. A tisztartó haláláról a következőket jelenti futaki tudósítónk: Gulácsy István tegnap délután az uradalmat környékező erdőben vadászott. Este 8 óra körül kiment érte a kirendelt kocsis. Gulácsy felült a kocsira, ki-

vette a kocsis kezéből a gyeplőt s hazafelé hajtatott. Töltött vadászfegyverét a saroglyában helyezte el. Utközben három ismerős leánnyal találkozott, akiket felvett magához a kocsira. Fegyverét ekkor kivette a saroglyából s lábai között tartotta csövel fölfelé. Egyszerre a lovak megijedtek, erőset rántottak a kocsin, mitől a fegyver elsült. A sörétek Gulácsy alsó álláu hatoltak be s a feje felső részén jöttek ki. A tisztartó még ott a helyszínén meghalt. Holttestét beszállították Ujvidékre, ahol ma felboncolják.

A Szent István-napi lökerti céllövész verseny az elmúlt évekhez képest »sport szempontból« fényesen sikerült, a sikerrel azonban karöltve járt ez évben is a szokásos deficit.

A verseny eredménye a következő:

I. Fegyver verseny-lövészet.

1. Mattanovich K. (Kalocsa) 25, 2. Somogyi Gy. 22, 3. Gebhardt D. 21, 4. Ullmann V. 20, 5. Szász O. 18, 6. Somogyi E. 17, 7. Gábris D. 11, 8. Pollermann A. 9 egység.

II. Fegyver mester-lövészet.

1. Ullmann V. 14/31, 2. Gebhardt D. 14/27, 3. Somogyi Gy. 13/28, 4. Eckert J. (Ujvidék) 12/26, 5. Somogyi E. 12/22, 6. Mattanovich K. (Kalocsa) 8/15, 7. Koller L. (Kúla) 6/14, 8. Kubinszky A. 5/6.

Gebhardt D. (59. szb.) 10 egymásután találó lövéssel mesterlövő lett.

III. Fegyver közleplövészet.

1. Somogyi Gy. 4, 2. Eckert J. (Ujvidék) 19, 3. Ullmann V. 63, 4. Mattanovich K. 73, 5. Somogyi E. 105, 6. Szász O. 118, 7. Gebhardt D. 124, 8. Koller L. (Kúla) 160 osztó.

IV. Pisztoly verseny-lövészet.

1. Csávossy L. (Zombor) 22, 2. Dr. Pollermann A. 20, 3. Ullmann V. 19, 4. Dr. Moder G. 16, 5. Somogyi E. 13, 6. Somogyi Gy. 12 egység.

V. Pisztoly mester-lövészet.

1. Csávossy (Zombor) 20/109, 2. Pollermann 20/92, 3. Ullmann 18/75, 4. Dr. Moder G. 13/46, 5. Koller L. (Kúla) 8/17, 6. Somogyi E. 7/17.

Csávossy L. 10 egymásutáni legalább 3-as találóval mesterlövő lett. (26. szb.)

VI. Hölgy és gyermek mester-lövészetben.

1. Ullmann Mariska 20/99, 2. Mattanovich Zoltán (Kalocsa) 19/77, 3. Szász Ottóné 12/28, 4. Dr. Pollermann Arturné 11/56.

Gyermek verseny-lövészetben első Mattanovich Z. (Kalocsa) 20 egységgel.

Tekész versenyben.

1. Kubinszky A. 12 fa, 2. Verók János 11, 3. Makray L. dr. 11, 4. Dervaderich Illés 11, 5. Wagenblatt F. 10, 6. Kovács Andor 10, 7. Meskó Ottó 9, 8. Marosovics Gy. 9 fa.

Zeneestély. Dankó Lajos zenekara naponta zeneestélyt tart Preimájér Pál nyári helyiségében Dankó Lajos személyes vezetése mellett. A n. é. közönség szíves látogatását kéri teljes tisztelettel Preimájér Pál vendéglős. Naponta friss fagyalt és jegeskávét kapható.

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.
Szerkesztőség telefon száma: 101.
Kiadóhivatal telefon száma: 36.

Határidő üzlet

Baja, 1909. augusztus 27

Buza aug.-ra 13 K 58 okt.-ra 13 K 68
Rozs » 9 K 63 októberre 9 K 50
Zab » 7 » 32
Kukorica » 7 » 65 szept.-re 7 » 13
Az árak 50 kg.-ként értendők.

Értesítés

a bajai versenyárúházzal.

Van szerencsém a t. c. közönség b. tudomására adni, hogy a Fischer Lipót-féle házban

Versenyárúházat

nyitottam férfi-, női-divat, kötött, szövött, látszer, kötszer és pipere árúknban.

Figyelmét arra óhajtom felhívni a t. c. közönségnek, hogy ha évente sok pénzt akar megtakarítani, úgy tekintse meg áruinkat vételi kötelezettség nélkül s győződjék meg áraim olcsósága felől. Abban a tudatban, hogy jó és hallatlan olcsóságaink következtében mint vevőt megszerezünk, minden szemüveg vételénél a vevő szeméit díjtalanul kipróbáljuk.

Maradok a t. c. közönség b. pártfogását kérve tisztelettel

Mittler S.

Előkelő biztosító társaság

Baja és kerületére

FÜGYNÖKÖT

keres. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Állandó” jelige alatt intézendők.

Hirdetések

felvételnek — a kiadóhivatalban.

KODAK

és egyéb gyártmányú

FENYKÉPEZŐ

GÉPEK

és felszerelések:

lemezek, bróm- és celloidin, másoló-papírok, kartonok és Kodak-filmek nagy választékban árjegyzéki szabott áron

kaphatók:

Ifj. Wagner Antal

könyv- és papirkereskedésében

BAJÁN.

Goldschmidt és Takács

posztó, vászon, selyem, rüfös és divatárú
kereskedése

a Fischer Lipót-féle házban

megnyilt.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

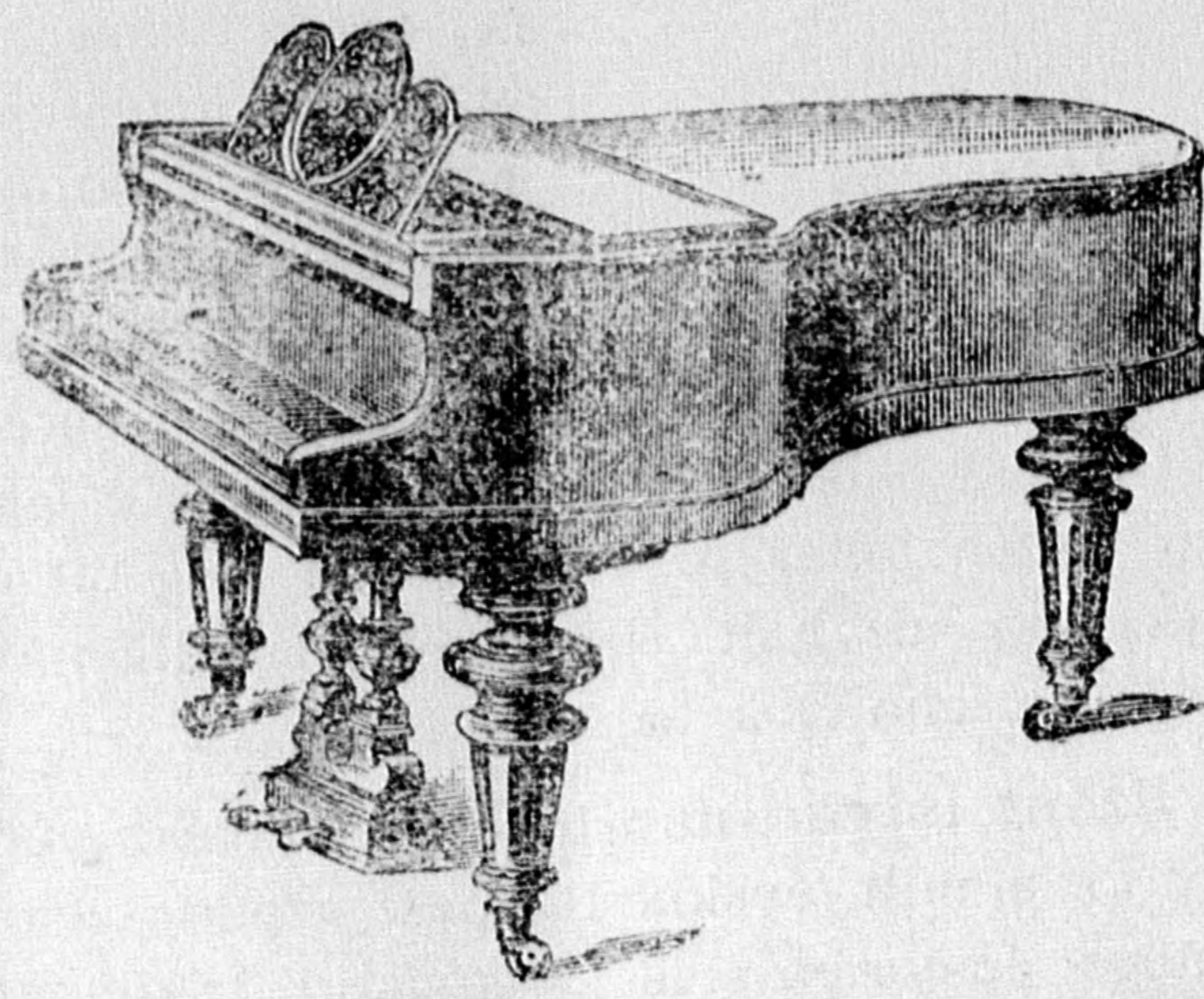
— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarka-
papír és szivarkahüvely kapható
az ország minden
különlegességi árudájában.

Hirdetmény.

A volt
özy. Spitzer Simonné és Tsa-féle
téglagyár ismét üzemben van,
ahol

tégla, cserép
és cementárúk
leszállított árak mellett
eladatnak.

A
MEGYE LEGNAGYOB B

ZONGORA-

RAKTÁRA

ifj. Wagner Antalnál

BAJÁN
van.

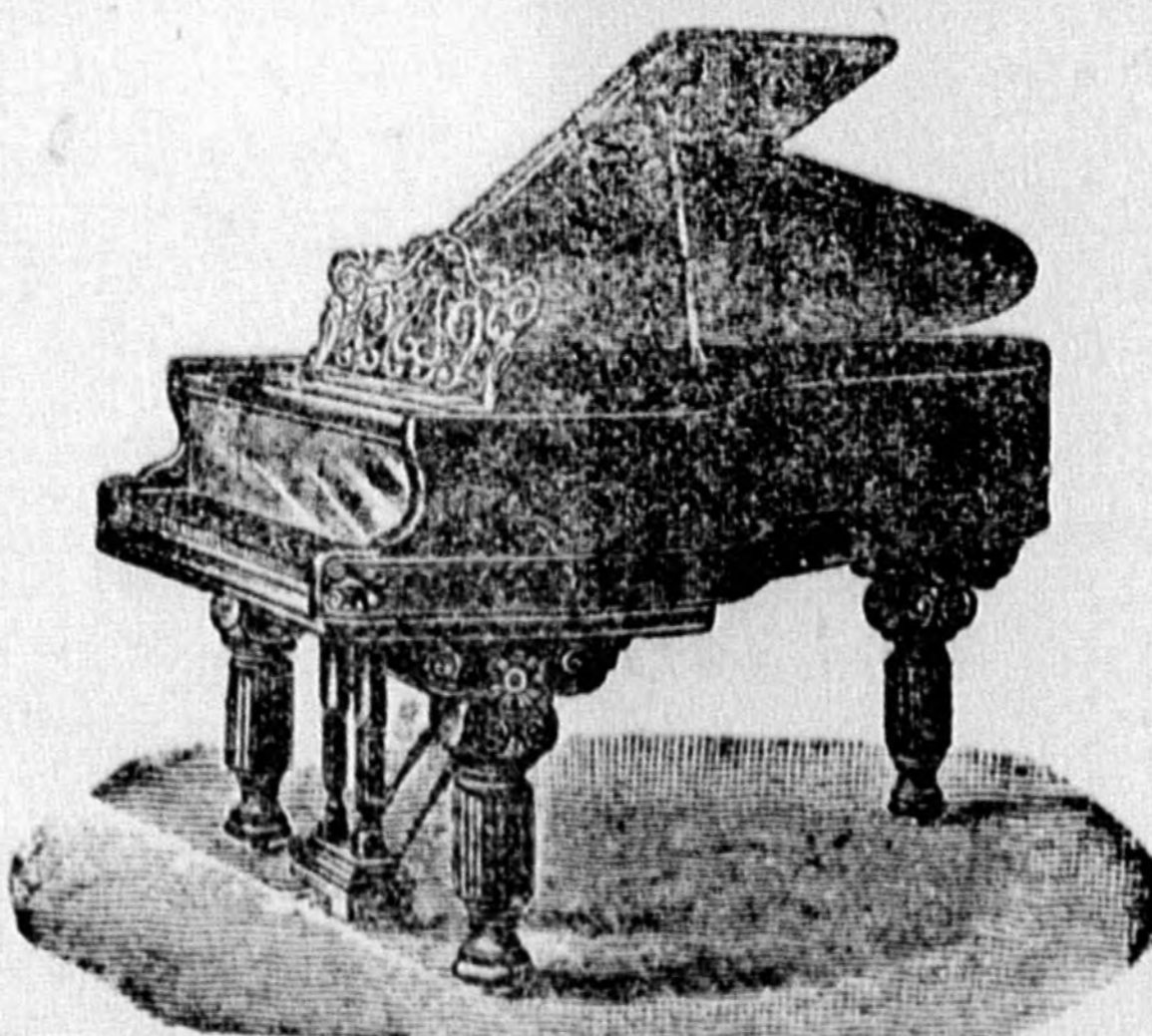
Kiváló minőség!

Elpusztíthatatlan
szerkezet!

Remek hang!
Olcsó árak!

Kedvező
fizetési feltételek!

Tíz éves
írásbeli jótállás!!!

A cég régi zongorákat a legmagasabb
árakon vásárol, illetőleg cserél be.

Korcsmárosok és bortermelők figyelmébe!

Az új bortörvény szerint minden
bortermelő és kimérő által vezetni
kötelezett

Bornylvántartási könyv

több évi használatra készítve, bekötve
1 korona 20 fillér árban beszerezhető:

Nánay Lajos könyvnyomdájában
BAJÁN.

A gróf Battyányi Lajos-utca 13. számú
házban 3 szoba, konyha, éléskamra, fás-
kamra és padlásból álló

UTCAI LAKÁS

november hó 1-ére kiadó:
Az érdeklődők felvilágosítást
nyerhetnek:

Dr. NYIRATY JÁNOS
ügyvédi irodájában.

Jókai Mór-utca 14. számú házban három
szoba, tágas, zárt folyosó, konyha, élés-
kamra, fáskamra és külön padlással bíró

utcai lakás

november 1-ére kiadó.
Az érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek
Dr. NYIRATY JÁNOS
ügyvédi irodájában.

Tanulót,

kellő iskolai képzettséggel, felvesz:
Ifj. WAGNER ANTAL könyvkereskedő.

Jókai Mór-utca 14. sz. házban
két szoba, konyha, éléskamra,
fáskamra és külön padlással bíró

udvari lakás

a z o n n a l k i a d ó.
Az érdeklődők felvilágosítást
nyerhetnek
Dr. NYIRATY JÁNOS
ügyvédi irodájában.